

Zo warm en droog werd de bodem in onze tuinen in Heeze-Leende

Wat gebeurt er tijdens een hittegolf in de bodem van onze tuinen? En hoeveel helpt een flinke regenbui na een lange droge periode? Dat onderzoeken we in Heeze-Leende met Pientere Tuinen.

Voor dit project kregen 130 inwoners een slimme sensor in hun tuin. Deze meet continu de temperatuur aan de grond en het vocht in de bodem. Zo verzamelen we informatie uit tuinen verspreid over de gemeente. De eerste metingen laten zien dat de verschillen tussen tuinen verrassend groot zijn.

Pientere Tuinen is een samenwerking van de Vrienden van de Bieb Heeze-Leende, Bibliotheek Dommeldal, IVN Heeze-Leende en gemeente Heeze-Leende. Dankzij de deelnemers krijgen we steeds meer inzicht in wat hitte, droogte en regen met onze tuinen doen.

Regen helpt, maar soms maar heel even

In vijf weken tijd daalde het gemiddelde bodemvocht in de gemeten tuinen met ongeveer 35 procent. Na een regenbui werd de bodem tijdelijk iets natter, maar meestal was dat effect binnen 24 uur alweer verdwenen.

Een deel van het regenwater stroomt via tegels rechtstreeks naar het riool. Ook kan droge zandgrond water minder goed opnemen. Het water blijft dan niet lang genoeg in de bovenste laag van de bodem, waar planten en bomen het nodig hebben.

Eén flinke bui is dus lang niet altijd genoeg om een uitgedroogde tuin weer goed nat te maken.

Meer dan 50 graden in sommige tuinen

De sensoren meten ook de temperatuur aan de grond. Overdag warmt de bodem op, maar 's nachts koelt deze langzamer af dan de lucht. Bij meerdere warme dagen achter elkaar blijft er daardoor steeds meer warmte in de tuin hangen.

In sommige tuinen liep de temperatuur aan de grond zelfs op tot boven de 50 graden. En dat gebeurt niet alleen in tuinen met veel tegels. Ook een zonnige tuin op het zuiden of een plek met weinig schaduw kan erg heet worden. Dat is niet prettig voor plantenwortels, regenwormen en ander bodemleven.

Opvallend is dat het verschil met de tuin van de buren soms tientallen graden kan zijn. Schaduw, planten en de hoeveelheid tegels maken dus echt verschil.

Zo houd je je tuin koeler en vochtiger

Je hoeft niet meteen je hele tuin te verbouwen. Ook kleine aanpassingen helpen:

- Vervang een paar tegels door planten of gras.
- Zorg voor schaduw met een boom, struik of klimplant.
- Laat de bodem niet kaal, maar gebruik planten, bladeren, compost of houtsnippers.
- Laat regenwater je tuin in lopen in plaats van rechtstreeks naar het riool.
- Geef liever af en toe veel water dan iedere dag een klein beetje.
- Geef 's ochtends vroeg of 's avonds water, zodat er minder verdampt.

Zo blijft je tuin koeler, houdt de bodem het water beter vast en help je ook vogels, vlinders en andere dieren.

Nieuwsgierig naar de metingen?

Bekijk dan het [dashboard met de bodemtemperatuur en het bodemvocht in Heeze-Leende](#).

Metingen worden steeds verder verbeterd

Pientere Tuinen en de gebruikte sensoren zijn nog volop in ontwikkeling. De gegevens worden steeds verder verfijnd en beter op elkaar afgestemd. De plek van de sensor, de grondsoort en de hoeveelheid zon of schaduw kunnen invloed hebben op een meting.

De resultaten geven daarom vooral een beeld van ontwikkelingen en verschillen tussen tuinen. Naarmate we langer en op meer plekken meten, worden de inzichten steeds nauwkeuriger.

Ook zonder sensor kun je meedoen

Heb je geen bodemsensor, maar ben je wel benieuwd naar je eigen tuin? Meld je dan gratis aan via [Tuinrapport.nl](https://tuinrapport.nl). Daar breng je jouw tuin in kaart en krijg je toegang tot informatie, activiteiten en de community van Pientere Tuinen.

Heb je een vraag of wil je ook graag een sensor in je tuin? Mail dan naar pienteretuinen@ivnheezeleende.nl.

